

DATAINNSAMLING: Sissel Rogne (fra v.), Monica Mæland og Kjell Arne Mork med en Argo-bøye i midten.

FOTO: CAMILLA AADLAND

100 nye bøyer skal gi svar om klima og havmiljø

Havforskningsinstituttet har søkt om 87 millioner kroner til å kunne plassere ut 100 avanserte målebøyer i havet. Nå har de sluppet gjennom nåløyet.

CAMILLA AADLAND
camilla.aadland@sysla.no

Hver av bøyene koster mellom 200.000 og 800.000 kroner, avhengig av hvilke sensorer som kobles på dem. Bøyene måler blant annet temperatur, salt-holdighet og trykk, og dataene sendes i sanntid til land.

– Bøyene kan måle både om sommeren og vinteren i krevende forhold som i Polhavet. Fra før har vi færre målinger vinterstid fordi det da er mer utfordrende å gjøre målinger fra båt, sier forsker Kjell Arne Mork ved Havforskningsinstituttet.

En milliard

Siden 2002 har Havforskningsinstituttet satt ut over 20 slike Argo-bøyer som en del av et internasjonalt samarbeid. Ti av dem er fremdeles aktive i dag.

Nå vil Mork og kollegene sette ut 100 nye Argo-roboter. For å få til det er de avhengige av støtte fra Forskningsrådet. Fredag kom meldingen om at prosjektet er ett av dem som skal dele på en milliard kroner, som Norges Forskningsråd nå skal dele ut til ny forskningsinfrastruktur. 92 prosjekter søkte om til sammen 5,7 milliarder kroner. 19 av dem er invitert til kontraktsforhandlinger med Forskningsrådet.

– Hvis vi får de 87 millionene vi har søkt om, kan vi sette ut 100 bøyer, sier Mork.

– Må ha kompetanse

Den første kan komme i sjøen fra årsskiftet.

– Dette hadde vi ikke hatt rom for på våre vanlige budsjetter, sier direktør Sissel Rogne ved Havforskningsinstituttet.

En av de mest avanserte sensorene på Argo-robotene produseres av Aanderaa i Bergen. Næringsminister Monica Mæland er opptatt av at tildelingen til ny forskningsinfrastruktur kan gi nye arbeidsplasser.

– Vi skal gjennom et grønt skifte. Det vil være krevende for industrien og næringslivet, og kreve en helt annen måte å jobbe på. Da må vi ha kompetanse til å greie å satse på kunnskap, forskning og utvikling, sier hun til Sysla.

– Gir nye muligheter

Hun synes det er positivt at en del av midlene fra Forskningsrådet går til teknologi som skal gi ny informasjon om havet.

– De tre havnæringene er veldig store og viktige i Norge, og vi må bygge videre på dem, sier hun.

Havforskningsdirektøren er også glad for at de har sluppet gjennom nåløyet.

– Det er helt fantastisk, og gir helt nye muligheter. Det betyr at vi kan satse på nytt utstyr, og ta opp helt nye problemstillinger, sier Rogne.

Klima og fornybar energi

Milliarden som skal deles ut til forskningsinfrastruktur går til prosjekter innen næringsliv, helse, klima og fornybar energi.

Ett av prosjektene har akademia og industri gått sammen om å etablere Norwegian Manufacturing Research Laboratory, som skal utvikle avanserte produksjonsmetoder. Infrastrukturen skal bidra til omstilling i norsk næringsliv og til å realisere digitalisering i bransjer som olje og

FAKTA

Argo-prosjektet

- I 1999 startet det internasjonale Argo-programmet – en systematisk, globalt koordinert og i nær sanntid overvåking av havklimaet.
- Roboten som ble valgt var Argo-bøyen, som er en selvstyrt, sylindrerformet undervannsbøye.
- Alle Argo-data blir samlet i to globale databaser i Frankrike og USA, og er fritt tilgjengelig innen 24 timer.
- Målet om 3000 aktive Argo-bøyer ble nådd i 2007, og i dag er det nesten 4000 aktive bøyer i verdenshavene.
- Over 30 land har bidratt med utsetting. USA er klart den største aktøren med litt over 2000 aktive bøyer.
- De nye, norske bøyene skal plasseres i Norskehavet, Islandshavet, Grønlandshavet, Barentshavet og Polhavet.
- Partnere i dette prosjektet er Havforskningsinstituttet, Nansensenteret, Universitetet i Bergen, Uni Research Klima, Meteorologisk institutt, og Akvaplan-niva.

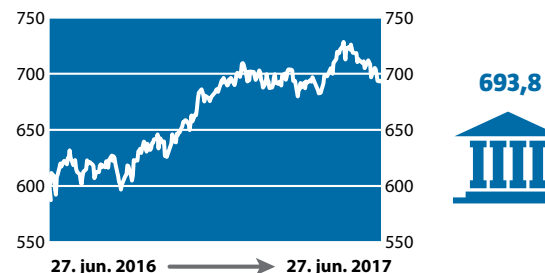
gass, havbruk, og maritim vare- og tjenesteproduksjon. Tre av prosjektene er innenfor fornybar energi, og alle er knyttet til forskningssentre for miljøvennlig energi (FME).

Alle de 19 som er valgt ut skal nå gjennom kontraktsforhandlinger som vil avgjøre nøyaktig hvor mye hvert prosjekt får tildelt.

PENGER & MARKED

OSLO BØRS HOVEDINDEKS

SISTE: **693,8** (0,09 % mot 26. juni)

HØYESTE: **728,3** (16.05.17) LAVESTE: **98,6** (25.02.03)

VINNERE SISTE DAG

TAPERE SISTE DAG

Oceanteam	14,44	Petrolia	-7,89
Seadrill	7,37	The Scottish Salmon Company	-5,31
Napatech	6,41	Wentworth Resources	-4,98
I.M. Skaugen	6,20	SalMar	-4,52
Golden Ocean Group	5,42	Norway Royal Salmon	-4,43

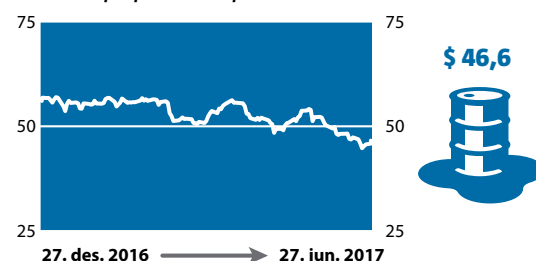
VESTLANDSBØRSEN

De viktigste selskapene i Hordaland og Sogn og Fjordane.

SELSKAP	SLUTT-KURS	ENDRING 1%	AVKASTNING SISTE 12. MND 1%	MARKEDSVERDI I MILL. KRONER
Aker Solutions ASA	38,3	2,1	18,7	10408,4
Austevoll Seafood ASA	73,5	-2,0	12,6	14899,7
Bergen Group AS	1,7	2,4	25,0	163,5
DNB ASA	137,2	-0,2	47,9	223471,2
DOF ASA	0,8	4,0	-20,1	1270,9
Eidesvik Offshore ASA	5,3	-	-42,5	159,8
GC Rieber Shipping ASA	11,7	1,7	4,0	512,6
Grieg Seafood ASA	59,2	-1,3	24,5	6610,4
Indre Sogn Sparebank	-	-	20,6	-
Lerøy Seafood Group ASA	45,4	-2,1	20,4	27054,1
Marine Harvest ASA	142,6	-2,2	9,0	69897,9
Norsk Hydro ASA	45,7	2,2	60,8	94532,5
Oceanteam Shipping ASA	4,2	14,4	13,5	124,3
Odfjell SE Class A	31,3	2,0	24,7	2056,1
Petrolia ASA	3,5	-7,9	20,4	188,2
Skandiabanken ASA	77,8	0,3	56,2	8309,1
Sparebanken Vest AS	51,5	0,0	60,5	3040,3
Statoil ASA	140,6	0,7	9,3	462128,1
Tide ASA	-	-	46,3	-
TTS Group ASA	3,6	-0,8	-32,3	310,9
Voss Veksel- og Landmandsbank ASA	-	-	10,8	-
Wilson ASA	-	-	-5,1	-

OLJE

Spotpris Brent Spar siste 6 måneder.

VALUTAKURSER

	26. jun.	27. jun.
1 Euro	9,49	9,53 NOK
1 US Dollar	8,48	8,42 NOK
100 Svenske Kr.	97,32	97,67 NOK
100 Danske Kr.	127,59	128,15 NOK
1 Britisk Pund	10,79	10,77 NOK
100 Sveitsiske Fr.	872,44	875,30 NOK
100 Yen	7,58	7,49 NOK
100 Tyrkiske Lira	242,45	239,32 NOK
100 Polske Zloty	225,62	225,34 NOK
100 Kinesiske Yuan	124,00	123,64 NOK

Se fullverdig børstjeneste på **bt.no** Kilde: **MC BØRSINFORMASJON** © grafikk@bt.no